

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3472/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéletábrla 18.Gf.40.261/2019/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] A dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd által képviselt indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó a Fővárosi Ítéletábrla 18.Gf.40.261/2019/10. számú ítélete ellen – a Fővárosi Törvényszék 36.G.41.575/2018/10. számú elsőfokú ítéletére is kiterjedően – terjesztette elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt 2020. január 13-án, a Fővárosi Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróságra 2020. január 28-án érkezett be. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel, valamint a XIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panaszról és a mellékletként csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az alapügy – szerződés érvénytelensége iránti per – tárgyát egy gépjármű megvásárlásához nyújtott hitelszerződéssel kapcsolatos jogvita képezte. Az indítványozó, aki a perben felperes volt, 2007. március 21-én egy 4 693 500 Ft összegű hitelszerződést kötött egy autófinanszírozási zrt.-vel (amely időközben beolvadt egy hitel és fejlesztési bank zrt.-be, amely az I. rendű alperes volt) egy személygépjármű megvásárlására. A szerződés változó kamatozású, svájci frank (CHF) alapú, fix futamidejű volt, 72 havi törlesztőrészletről szólt. A szerződés kitért rá, hogy deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat, melynek a jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, hanem a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A szerződésben nem szabályozott feltételekben a hitelező üzletszabályzata volt irányadó. A felek a kölcsönszerződést 2009. november 17-én, majd 2010. december 10-én módosították, 2014. szeptember 26-án pedig az I. rendű alperes a kölcsönszerződést felmondta, az indítványozó nemteljesítése miatt. Az indítványozó ezt követően pert indított, és kérte a bíróságot, hogy állapítsa meg a kölcsönszerződés érvénytelenségét a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) 213. § (1) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontjai alapján, valamint a kölcsönszerződésben megfogalmazott árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelen volta miatt.
- [4] 2.1. A Fővárosi Törvényszék a 36.G.41.575/2018/10. számú, 2019. március 20-án kelt ítéletével az indítványozó keresetét részben alaposnak találta, és megállapította, hogy a hitelszerződés érvénytelen, és azt érvényessé nyilvánította úgy, hogy az indítványozó részéről fizetendő casco díj havi becsült összege 8 000 Ft. Az érvénytelenség okaként a bíróság a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés *b)* pontját jelölte meg, amely szerint: „Semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza *b)* az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb – esetleges – költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést.” E pont kapcsán az indítványozó jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatban a casco díj hiányát sérelmezte. Az I. rendű alperes üzletszabályzata értelmében az indítványozó köteles volt casco biztosítás megkötésére. A régi Hpt. 213. § (1) bekezdés *b)* pontja értelmében ezért a kölcsönszerződésnek tartalmaznia kellett volna a casco díj összegét, vagy az arra vonatkozó becslést. A bíróság az indítványozó többi kereseti kérelmét alapatlannak találta, és jogkövetkezményként a hitelszerződést a fenti kiegészítéssel érvényessé nyilvánította.

- [5] 2.2. Az ítélet ellen az indítványozó és az I. rendű alperes is fellebbezett. A másodfokú bírósággént eljáró Fővárosi Ítéltábla a – jelen alkotmányjogi panasszal támadott – 18.Gf.40.261/2019/10. számú, 2019. október 9-én kelt ítélete az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az indítványozó keresetét egészében elutasította. A másodfokú bíróság értelmezése szerint „a nem integrált biztosítási díj mértéke feltüntetése hiánya nem teszi érvénytelenné a szerződést”. A Fővárosi Ítéltábla az indítványozó további – a THM mértékével, az árfolyamszámítás átláthatóságával, a folyósítás időpontjának és a törlesztőrészek esedékességének határozatlanságával, valamint az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás elégtelenségével kapcsolatos – sérelmeit alaptalannak mondta ki.
- [6] Az indítványozó kifogást terjesztett elő az eljárás szabálytalanságára hivatkozva amiatt, hogy az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke a Debreceni Ítéltábla egyes bíráit rendelte ki a Fővárosi Ítéltáblára a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében, és mivel e kirendelés nagyobb számú ügyet érintett, az ítéltábla a tanács tagjai bíróságának a területén (Debrecenben) járt el. Ezt az indítványozó átláthatatlannak, a jogérvényesítést megnehezítőnek és a törvényes bíróhoz való jogot sértőnek tartotta; az ítéltábla szerint azonban nem sérültek az eljárás szabályai, ezért a kifogást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 114. §-a alapján figyelmen kívül hagyta.
- [7] 3. Az indítványozó a Fővárosi Ítéltábla ítélete ellen alkotmányjogi panaszt nyújtott be, kérve annak megsemmisítését, az elsőfokú döntésre is kiterjedő hatállyal. Az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseiként a XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit jelölte meg. Előadta, hogy jogorvoslati lehetőségeit kimerítette [felülvizsgálati kérelemnek nem volt helye a régi Pp. 271. § (2) bekezdése szerinti értékhatár el nem érése miatt], és az alkotmányjogi panaszt határidőben nyújtotta be az elsőfokú bírósághoz. Érintettsége igazolásaként rámutatott, hogy az alapeljárásban felperes volt. Ezt követően az alkotmányjogi panasz részletesen bemutatta a tényállást és a pertörténetet.
- [8] 3.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme körében az indítványozó arra hivatkozott, hogy a másodfokú eljárásban sérült a törvényes bíróhoz való joga, mert a kirendelés miatt Debrecenbe kellett utaznia, valamint mert a köztudomásúan nem fogyasztóvédelem-párti Debreceni Ítéltábla eljáró bírói lerontották a Fővárosi Ítéltábla fogyasztóvédelmet előtérbe helyező gyakorlatát, amihez neki a saját ügyében is joga lett volna. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 8. § (2) bekezdése kijátszásának tartja a tömeges és helyszínrátelepítéssel járó bíró kirendelést. Álláspontja alátámasztásaként az indítványozó hivatkozott a 36/2013. (XII. 5.) AB határozatra, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) *Huseyn és mások kontra Azerbajdzsán* (35485/05., 45553/05., 35680/05. és 36085/05.), 2011. július 26., és *Mežnarić kontra Horvátország* (71615/01.), 2005. július 15. ítéleteire.
- [9] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog összefüggésében hivatkozott továbbá a másodfokú bíróság önkényes mérlegelésére is annak kapcsán, hogy nem várható el a hitelezőtől a casco biztosítás díja becsült mértékének a szerződésben való feltüntetése. Álláspontja szerint ezt a költségelemet a szerződésnek tartalmaznia kellett volna. A bíróság ezzel ellentétes álláspontja az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti érdemi jogorvoslati jogot is sérti. Önkényes mérlegelésnek tartotta azt is, hogy az árfolyamkockázatról szóló, az indítványozó által mozaikosnak nevezett tájékoztatást az első- és másodfokú bíróság is megfelelőnek minősítette. Hasonlóképpen nem értett egyet azzal sem az indítványozó, hogy a bíróság elégségesnek tartotta azt a tájékoztatást, amely szerint az árfolyamkockázat jelentős, és nem követelte meg a „felső korlát nélküli” jelző használatát. Ezt ellentétesnek tartotta az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) 2018. szeptember 20-ai *OTP Bank Nyrt., OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt. v. Ilyés Teréz, Kiss Emil ítélet*, C-51/17, EU:C:2018:750 megállapításaival is. Az alkotmányjogi panasz szerint nem érvényesült az ügyben az uniós fogyasztóvédelmi jog [Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 169. cikk], ez pedig az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőséget is sérti, összevetve a többi, fogyasztói szerződést kötő magyar állampolgár adós helyzetével. Hivatkozott továbbá az indítványozó arra is, hogy az önkényes mérlegelés az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJE) 6. cikkét, és az Európai Unió Alapjogi Chartája „tisztességes eljárást érintő rendelkezéseit” is sérti. A bíróság eljárását nem tartotta objektívnek és átláthatónak (e tárgykörben számos EJEB ítéletet meghivatkozott); véleménye szerint a bíróság az önkényes mérlegeléssel és jogértelmezéssel kizárta a bírósághoz fordulás jogának érvényesíthetőségét is. Az alkotmányjogi panasz szerint csak akkor nem lett volna önkényes és Alaptörvény-ellenes a bíróság döntése, ha helyt ad az árfolyamkockázat és a teljes érvénytelenség kérdésében az indítványozói keresetnek.

- [10] 3.2. A tulajdonhoz való jog sérelmét az indítványozó abban jelölte meg, hogy a pervesztesség befolyásolta a kölcsönszerződésből fakadó fizetési kötelezettségét, neki vagyoni hátrányt okozott. Álláspontja alátámasztására a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatra hivatkozott.
- [11] 3.3. Az indítványozó végül a régi Pp. 359/C. § (1) és (2) bekezdéseire hivatkozással, alternatív módon, kérte a Fővárosi Törvényszéket és az Alkotmánybíróságot is a jogerős másodfokú ítélet végrehajtásának felfüggesztésére.
- [12] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [13] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [14] 5. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. A jogi képviselő a meghatalmazást csatolta. A Fővárosi Ítéletábla 18.Gf.40.261/2019/10. számú ítélete az ügy érdemében hozott és az eljárást befejező döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel a támadott ítélettel lezárt eljárásban felperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmére hivatkozott, megjelölve az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, valamint a XIII. cikk (1) bekezdését, továbbá a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [15] 6. A határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeknek az indítvány csak részben tesz eleget. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja szerint az alkotmányjogi panaszban egyértelműen meg kell jelölni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; továbbá az e) pont szerint az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [16] A tulajdonhoz való jog [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét az indítványozó mindössze azzal indokolta, hogy az ügyben pervesztes lett, ezért a jogvita tárgyát képező kölcsönszerződésből fizetési kötelezettsége keletkezett – pontosabban az továbbra is fennáll –, ami számára vagyoni hátrányt okozott. Az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem tartalmaz olyan érvelést, amit az Abtv. idézett pontjai alapján alkotmányjogilag releváns indokolásnak lehetne tekinteni, ezért ebben a tekintetben érdemi vizsgálatra nincs lehetőség.
- [17] 7. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [18] 7.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán az indítványozó egyik sérelme az volt, hogy ügyében másodfokú a Debreceni Ítéletábláról kirendelt bírók jártak el, az eljárás helye is Debrecen volt, ez pedig sértette a törvényes bíróhoz való jogát.
- [19] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog értelmezéséről alaposan kimunkált gyakorlat áll rendelkezésére, melynek a „törvény által felállított bírósághoz való jog” (más néven a törvényes bíróhoz való jog) elemét legutóbb – éppen a kirendelés összefüggésében, tehát a jelen alkotmányjogi panaszban felvetett tartalmilag megegyező probléma kapcsán – a 3128/2020. (V. 15.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) foglalta össze. Az Abh.-ban az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy „a Bszi. 8. § (1)–(2) bekezdései alapján törvényes bírójától senkit nem lehet elvonni, a törvény által rendelt bíró fogalma pedig az eljárási szabályok alapján hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bírót jelenti. Ettől eltérően, az ítélezési tevékenységet valamely konkrét bíróságon, a törvény szerinti, szabályszerű kijelölés alapján igazságügyi érdekből (pl. ügyhátralék feldolgozása, az ügyek észszerű időn belül való befejezésének elősegítése) végző

bíró(k) – meghatározott, garanciális tartalmú előírások érvényesülése esetén – szintén beleértendő(k) a törvény által rendelt bíró fogalmába.” (Indokolás [42]) Az Alkotmánybíróság a törvény által rendelt bíró és a kirendelés összefüggéseit tovább konkretizálva azt is hozzátette, hogy „az adott bíróságon szabályszerű kirendelés alapján ítélező tevékenységet végző bírók (vagy bírói tanácsok) tekintetében a szabályozási környezet megteremti annak lehetőségét, hogy e tevékenységüket az egyes konkrét eljárásokban a törvényes (törvény által rendelt) bíróként lássák el. Garanciális okokból, a vonatkozó sarkalatos törvényi előírások alapján azonban általában ehhez az szükséges, hogy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságra történő szabályszerű kirendelés tényén felül – mivel a törvényes bírói minőségnek fogalmi eleme az ügyelosztási rendben történő megjelenés is, vagy a más módon tudomásszerzés lehetősége az eljáró bíróról – a kirendelésekkel kapcsolatos, az ügyelosztási rend módosítására, kiegészítésére és hozzáférhetővé, illetve közzétételére vonatkozó előírások is teljessüljenek.” (Indokolás [44])

[20] A jelen ügyben a másodfokon eljáró bírók kirendeléséről a Bszi. 76. § (5) bekezdés *h*) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 31. § (2) bekezdése alapján, az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében az OBH elnöke döntött a Bírósági Közlönyben megjelent 251.E/2019. (IV. 30.) OBHE határozattal, 2019. május 1. napjától 2020. április 30. napjáig. Megállapítható az is, hogy a Fővárosi Ítéltábla ügyelosztási rendjét 2019. május 21-én módosította az ítéltábla elnöke, és feltüntette az ügyben eljáró 18. Gf. tanács összetételét, valamint meghatározta a tanács által intézett ügycsoportot. Megállapítható mindezek alapján, hogy a Bszi. és a Bjt. rendelkezései alapján, figyelemmel az OBH elnökének határozatára is, a tanácsot törvényesen hozták létre; az ügy tanácsra osztásában önkényes, a pártatlanság vagy az átláthatóság követelményeit sértő szempontok nem mutathatók ki; a tanács tagjai az ügyben – az Abh. fent idézett kritériumai alapján – törvényes (törvény által rendelt) bírókként látták el a feladatukat. Az Abtv. 29. §-a szerinti bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés ezért az indítványozó ezen kifogása tekintetében nem vetődik fel.

[21] 7.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán az indítványozó másik sérelme az volt, hogy a bíróság önkényesen mérlegelt a casco biztosítás díja becsült mértékének a szerződésben való feltüntetése és az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelősége kérdéseiben. Ezeket a törvény előtti egyenlőség követelményébe ütközőnek is tartotta.

[22] E kifogás kapcsán az Alkotmánybíróság emlékeztet rá, hogy „[n]em vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogyan azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, és az abból levont következtetés megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat.” {3331/2020. (VIII. 5.) AB határozat, Indokolás [34]} Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az indítványozó által hivatkozott tisztességes bírósági eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést tévesnek tartja, nem tekinthető az eljárás tisztességessége követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek. Emellett a bírói joggyakorlattól való vélt eltérés, mint jogegységi kérdés sem ad alapot alkotmányossági vizsgálatra {hasonlóan: 3264/2020. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [21]; 3397/2020. (X. 29.) AB végzés, Indokolás [13]}. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványozó ezen kifogása kapcsán sem talált olyan körülményt, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességgé lehetne értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát indokolná.

[23] 8. Az indítványozó több kifogása kapcsán hivatkozott az EJEE, az EUMSZ és az Európai Unió Alapjogi Chartája megsértésére is, idézve az EJEB és az EUB több ítéletét. Az Alkotmánybíróság emlékeztet, hogy az Alaptörvény 24. cikk *f*) pontja, valamint az Abtv. 32. §-a alapján csak a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének a vizsgálatára terjed ki a hatásköre, és arra is csak az Abtv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott indítványozói kör indítványára; bírói döntések nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára azonban nincs hatásköre.

- [24] 9. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjaiban, valamint 29. §-ában foglaltakra, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.
- [25] Az alkotmányjogi panasz befogadásának visszautasítása okán a támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztéséről az Alkotmánybíróságnak nem kellett rendelkeznie.

Budapest, 2020. december 8.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/171/2020.

